

N a r o d o w y B a n k P o l s k i

PIERWSZY ZASTĘPCA PREZESA

Piotr Wiesiołek

Warszawa, 12 marca 2012 r.

DP-IV-JW-024-120/12

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Stanowimy Panu Marszałku,

W związku z podjęciem prac nad inicjatywą ustawodawczą dotyczącą *projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, ustawy - Prawo bankowe, ustawy o Banku Gospodarstwa Krajowego oraz ustawy o funduszach inwestycyjnych* (druk senacki nr 43), uprzejmie informuję, że Narodowy Bank Polski przedstawia następujące stanowisko do tego projektu.

1. Z uzasadnienia projektu ustawy wynika, że projektowana zmiana stanowić ma (str. 1 akapit 1 uzasadnienia): „*wykonanie obowiązku dostosowania systemu prawa do dwóch wyroków Trybunału Konstytucyjnego /.../*”. Jednocześnie skutkiem przyjętych w projekcie rozwiązań będzie stworzenie regulacji wychodzącej poza charakter „dostosowawczy”, bowiem zdaniem projektodawcy „*wydaje się, że należy w ogóle pozbawić dokumenty bankowe i dokumenty funduszy sekurytyzacyjnych statusu dokumentów urzędowych, a więc nie tylko w odniesieniu do konsumentów, lecz także innych podmiotów, w tym przedsiębiorców*” (str. 4 uzasadnienia).

Formuły rozstrzygnięć zawartych w wyrokach Trybunału Konstytucyjnego: z dnia 15.03.2011r. (w sprawie P 7/09) oraz z dnia 11.07.2011r. (w sprawie P 1/10), spowodowały eliminację z systemu prawnego niektórych norm spośród norm dekodowanych z przepisów będących przedmiotem oceny, co do zgodności z regułami konstytucyjnymi. Skutki w postaci utraty mocy obowiązującej norm zakwestionowanych przez Trybunał Konstytucyjny już nastąpiły.

Mając powyższe na względzie Narodowy Bank Polski podziela wynikające z treści uzasadnienia do projektu założenie, że regulacja, która miała by się ograniczać tylko do zmian redakcyjnych w ocenianych przez Trybunał Konstytucyjny artykułach, pozbawiona byłaby normatywnej istotności. Tytułem przykładu, wyrok z dnia 28. 06. 2000 r. w sprawie K 25/09, stwierdzający niekonstytucyjność określonego w tym wyroku zakresu art. 23 ust. 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim, nie wymagał ustawy „dostosowującej”; innymi słowy, wyrok ten nie wymagał działań prawodawczych i nie jest

traktowany jako wyrok wymagający zmian w prawie, jak i nie jest ujęty w zestawieniu orzeczeń niezrealizowanych przez prawodawcę (zob. „Informacja o istotnych problemach wynikających z działalności i orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego w 2010 roku”, Warszawa 2011).

Od strony formalnej, wyjście rozwiązań zawartych w *projekcie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, ustawy - Prawo bankowe, ustawy o Banku Gospodarstwa Krajowego oraz ustawy o funduszach inwestycyjnych* poza charakter „dostosowawczy” nie budzi więc zastrzeżeń.

2. Zdaniem Narodowego banku Polskiego jedną z najistotniejszych kwestii wynikających z uzasadnienia wyroku Trybunału Konstytucyjnego, niezbędnych dla oceny przedstawionych w projekcie ustawy rozwiązań, jest to, że *walor dokumentów urzędowych* jest właściwy w odniesieniu do dokumentów sporządzanych (wydawanych) w odpowiedniej formie przez podmioty wykonujące w imieniu państwa zadania publiczne (w szczególności organy, urzędy władzy publicznej) w granicach ich kompetencji.

W związku z tym, jak rozumiemy, nie jest przedmiotem kontrowersji fakt przyznania takiego uprawnienia:

- Bankowi Polskiemu - zob. **art. 87 statutu Banku Polskiego**: ogłoszonego rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 20 stycznia 1924 r. (Dz. U. Nr 8, poz. 75), ogłoszonego obwieszczeniem Ministra Skarbu z dnia 28 listopada 1927 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu statutu Banku Polskiego (Dz. U. Nr 113, poz. 1613), ogłoszonego obwieszczeniem Ministra Skarbu z dnia 30 lipca 1936 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu statutu Banku Polskiego (Dz. U. Nr 62, poz. 455), ogłoszonego obwieszczeniem Ministra Skarbu z dnia 2 maja 1939 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu statutu Banku Polskiego (Dz. U. Nr 46, poz. 296);
- Bankowi Gospodarstwa Krajowego – zob.: **art. 9a** dodany do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 maja 1924 r. o połączeniu (fuzji) państwowych instytucji kredytowych w Bank Gospodarstwa Krajowego (Dz. U. Nr 46, poz. 477) przez **art. 3** rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1930 r. w sprawie zmian i uzupełnień rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 maja 1924 r. o połączeniu (fuzji) państwowych instytucji kredytowych w Bank Gospodarstwa Krajowego (Dz. U. Nr 86, poz. 666) oraz **art. 18** tekstu jednolitego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o połączeniu (fuzji) państwowych instytucji kredytowych w Bank Gospodarstwa Krajowego, ustalonego obwieszczeniem Ministra Skarbu z dnia 10 lipca 1936 r. (Dz. U. Nr 59, poz. 438);
- Narodowemu Bankowi Polskiemu – zob. **art. 40** dekretu z dnia 15 stycznia 1945 r. o Narodowym Banku Polskim (Dz. U. Nr 4, poz. 14);
- Bankowi Komunalnemu – zob. **art. 13** dekretu z dnia 20 marca 1946 r. o Banku Komunalnym (Dz. U. Nr 12, poz. 77).

3. Projektowana zmiana art. 95 Prawa bankowego dotyczyć będzie nie tylko banków komercyjnych, ale również Narodowego Banku Polskiego, albowiem obowiązująca obecnie ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim (Dz. U. z 2005 r. Nr 1, poz. 2, z późn. zm.) nie zawiera odrębnego uregulowania dotyczącego omawianej materii.

Jednocześnie należy zauważyć, że uzasadnienie projektu nie daje odpowiedzi na pytanie, czy rozważana była możliwość utrzymania regulacji przyznającej charakter dokumentów urzędowych dokumentom wystawianym przez Narodowy Bank Polski.

Pytanie takie jest zasadne w kontekście proponowanej zmiany dotyczącej Banku Gospodarstwa Krajowego (art. 3 projektu), w której w pewnym zakresie, ale jednak, przewiduje się wydawanie przez ten bank „oświadczeń mających moc dokumentu urzędowego”. Ponadto, pytanie takie można dodatkowo postawić w kontekście nieobjęcia zakresem projektu przepisu art. 12 ust. 3 ustawy z dnia 24 czerwca 1983 r. o społecznej inspekcji pracy (Dz. U. Nr 35, poz. 163, z późn. zm.), zgodnie z którym moc dokumentów urzędowych przed organami państwowymi mają zapisy zakładowych księgach zaleceń i uwag oraz oddziałowych (wydziałowych) księgach uwag, prowadzonych przez zakłady pracy.

4. Nie ulega wątpliwości, że Narodowy Bank Polski będący centralnym bankiem państwa w myśl art. 227 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483, z późn. zm.), jest podmiotem wykonującym w imieniu państwa zadania publiczne.

Zdajemy sobie sprawę z tego, że z punktu widzenia kierunkowego celu obecnych przepisów projektu utrzymanie w odniesieniu do banku centralnego rozwiązania stanowiącego o walorze dokumentów urzędowych dla dokumentów wystawianych przez ten bank, nie jest konieczne.

Jednakże Narodowy Bank Polski pragnie wyrazić pogląd, że utrzymanie takiej regulacji znajduje swoje uzasadnienie w publicznoprawnym charakterze zadań banku centralnego a jednocześnie nie byłoby wyjątkiem przekreślającym sens i intencje projektowanej ustawy. Rozwiązanie takie wymagałoby wprowadzenia do omawianego projektu zmiany ustawy o Narodowym Banku Polskim, polegającej na dodaniu do rozdz. 9 tej ustawy (Szczególne obowiązki i uprawnienia NBP) przepisu będącego dla NBP odpowiednikiem, w omawianym zakresie, obecnego art. 95 ust. 1 Prawa bankowego.

2 powołanie

Pro